

ALLU-salauskiekon käyttöohje ver 1.1

1 Yleistä

ALLU on salauskiekko, jolla kaukopartioradisti salasi nopeasti viestin. Kiekko on albertinkiekon sovellus. (Jos haluat tietää lisää albertinkiekosta, katso seuraava linkki:

<https://www.cs.helsinki.fi/u/kerola/tkhist/k2000/alustukset/salakirjoitus/crypto.html#sec3.1>

Sodan aikana päämajan kaukopartioradistien kouluttaja Matti Wihuri, OH2OH; ja sotilasmestari Alvar Ahonen kehittivät ALLU-salauslevyn sekoitetusta tritheimin taulukosta eli ns matolaatikosta.

(Tritheimin taulukko: Aakkostaulukkoon perustuva menetelmä, jossa taulukon jokainen uusi rivi muodostetaan kiertämällä edellistä riviä askeleen vasemmalle. Matriisin sarakkeilla on selväkielikirjaimisto ja riveillä avainkirjaimisto. Ks.

<https://www.secmeter.com/salakirjoitusmenetelmat.html>)

2 Rakenne

Allu-levy koostuu kahdesta alumiinilevystä, joiden halkaisijat ovat 12 cm ja 9 cm. Ulompi kiekko on jaettu 26 sektoriin. Alumiinikiekkojen päälle asetetaan kaksi paperista kiekkoa. Kiekkojen päällä oli kuttaperka-muovi sääsuojana

Sisemmässä kiekossa sisäkehiä on viisi.

Sisimmäinen ja ulommainen paperiekko voitiin lukita salpajousella toisiinsa.

Uloimmassa kiekossa oli kaksi riviä:

- Ensimmäisessä rivissä oli sekä selväkielikirjaimisto esim "LeKo", "H-auto", "juna", "silta" että numeroita
- Toisessa rivissä oli Suomen kielen aakkoset 24 merkinä.

Lisäksi uloimmassa kiekossa oli kaksi sektorimerkintää, jolla siirryttiin käyttämään jompaa kumpaa ulomman kiekon riviä. Sisemmässä kiekossa on viidessä rivissä sekoitettuna englannin kieliset aakkoset. Ko. aakkoset arvottiin puukuulilla joita säilytettiin kangaspussissa.

Kiekkoja valmistettiin kaksi, toinen tukikohtaan toinen kaukopartiolle.

Lisäksi tehtiin varalle vielä yhden kiekkoparit, jos vihollinen sieppaa shifferin tms.

3 ALLU levyllä koodaaminen ja dekodaus

ALLU levyä käytettiin näin:

Selkokielen viesti voisi olla vaikka seuraava:

"SILTA TUHOTTU"

"SILTA" on oma selväkielikirjaimisto ulomman kiekon ensimmäisellä rivillä sektorissa 24 (kts näköisliite)

"TUHOTTU" on normaalia salattavaa tekstiä.

Käytetään sovittua lähtötilan salpa-asetusta (joka olisi tilanne vaikka ALLU-liitteessä)

Viesti siis kuuluu **"SILTA TUHOTTU"**

Luetaan ulommankiekon ensimmäisen rivin siirtokäskey seuraavasti:
Mene sektorille 25 ja lue sisemmän kiekon **ensimmäisestä rivistä** salattu kirjain joka on **Q** (eli se tarkoittaa että mene seuraavaksi ulommankiekon ulkoriville)

Kohta "SILTA" salataan menemällä sektorin 24 kohdalle (jossa lukee SILTA)

Salattava koodi luetaan sisemmän kiekon **toisesta rivistä**.
Salattava viesti kuuluu nyt **U**

"TUHOTTU" on normaalia salattavaa tekstiä ja siksi pitää ensin siirtyä ulommankiekon toiselle riville. Se tehdään näin:

Mene sektorille 26 ja lue siirtokäskey sisemmän kiekon **kolmannen rivin** kohdalta, joka on **Y**

Eli viesti on nyt **QUY**

Selkokieline teksti oli **TU**HOTTU. Otetaan T kirjainta vastaava merkki **sisemmän kiekon 4 riviltä** joka on **Z**
Eli nyt salattu viesti on **QUYZ**

sitten tulee **TU**HOTTU joka katsottaa **sisemmän kiekon 5 riviltä** joka on E
QUYZE

Tämän jälkeen irrotetaan salpa ja siirretään sisintä kiekkoa yhden sektorin verran myötäpäivään.

Jatketaan koodausta samalla tavalla.

Vastaavasti dekodeaus tehdään lukemalla sisäkehän ensimmäiseltä sektorilta Q kirjain ja katsotaan mitä se vastaa ulokiekolla jne

Jaakko, OH8FCK

